

VAKBLAD VOOR DIAKENEN

Diakonia

Kleine diaconieën

Diakenen als schuldhulpmaatjes

Abcoude-Mijdrecht-Wilnis en
Zuid-Afrika

24E JAARGANG, NUMMER 1 • FEBRUARI 2011

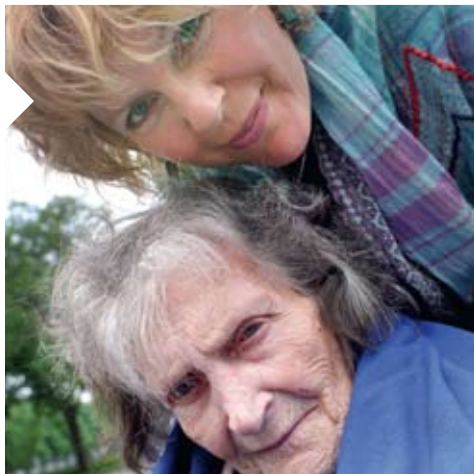
**Kerk
in Actie**

 Protestantse
Kerk

Collecte
Binnenlands
Diaconaat

Op het spoor van
mantelzorgers

Paasgroetenactie
2011

COLOFON

Diakonia, vakblad voor diakenen, 24e jaargang, nr. 1, februari 2011
Tijdschrift voor hen die plaatselijk actief zijn op diaconaal gebied.

UITGEVER

Diakonia verschijnt zesmaal per jaar en is een uitgave van de dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk in Nederland voor het diaconale programma van Kerk in Actie. Kerk in Actie is het missionaire en diaconale werk in binnen- en buitenland van de Protestantse Kerk in Nederland. Delen van dit werk worden uitgevoerd mede namens tien oecumenisch georiënteerde kerken en organisaties in Nederland.

REDACTIERAAD

Sjon Donkers, Cor van Groningen, Teus Hubert, Henk van IJken, Martin Jooisse, Ellen van der Kemp (bureauredactie), Henny Nagelhout (eindredactie), Jan Ritman, Ruud Slabbertje (voorzitter), Irene Stok, Carla van der Vlist (hoofdredactie), Beppie van der Waal.

OPMAAK EN DRUK

Ontwerp: Reprovinci, Schoonhoven
Opmaak: Interface Communicatie B.V., Ede
Druk: Koninklijke BDU, Barneveld

ADMINISTRATIEADRES

Adressen- en periodiekenadministratie,
Postbus 8504, 3503 RM Utrecht,
telefoon: (030) 880 17 25,
fax: (030) 880 15 84,
e-mail: abonnementen@pkn.nl

REDACTIEADRES

Postbus 456, 3500 AL Utrecht,
tel. (030) 880 17 90,
fax (030) 880 14 57,
e-mail: diakonia@kerkinactie.nl

ABONNEMENTEN

De abonnementsprijs bedraagt bij
- de eerste vier abonnementen à € 12,70;
- vijf t/m negen abonnementen à € 9,62 (25% korting);
- tien abonnementen en meer à € 7,52 (40% korting).
Losse nummers kosten € 2,50 per stuk.

GESPROKEN DIAKONIA

Diakonia is ten behoeven van visueel gehandicapten ook verkrijgbaar in gesproken vorm op daisy-cd's. Voor een abonnement of een proef-cd kunt u terecht bij de CBB, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. (0341) 56 54 99. Daar kunt u ook informatie krijgen over de uitgave in brailleschrift.

WEBSITE

www.kerkinactie.nl

ISSN 0167 - 1472

Kerk
inActie

Inhoud

- 4 DE VERBINDING**
Eenzaamheid bestrijd je met een glimlach
- 7 KLEURRIJK**
Collecte Binnenlands Diaconaat
- 8 OP HET SPOOR VAN**
Mantelzorgers
- 10 ACTUEEL**
Een maatje voor mensen in schulden
- 11 MARKTPLEIN DIACONAAAT**
De HiP-hulplijn en het Rampenkoffertje
- 12 OP DE STOEP BIJ**
Gracia Siebelink, Zelhem
- 14 UIT DE PRAKTIJK**
"Door het interactief contact zijn we gaan samenwerken met andere gemeenten"
- 16 1 VRAAG 3 DIAKENEN**
Diakenpanel in 2011
- 17 MINICURSUS**
De kleine diaconie
- 20 ACTUEEL**
Gratis Kerk in Actie-kookboek Werelds koken
- 21 ACTUEEL**
Paasgroetenactie 2011 In wankel evenwicht
- 22 BERICHTEN**
- 24 GEBED**

Bij de voorplaat

De kracht van een diaconie ligt niet in het aantal diakenen maar in creativiteit, enthousiasme en een naar buiten gerichte blik. In de minicursus op pagina 17, 18 en 19 staan tips voor kleine diaconieën.

Foto: Allard de Witte/HH

Klein maar dapper

Klein-zijn is niet altijd fijn. Vooral niet als je in de supermarkt iets nodig hebt uit het hoogste schap. Of als je tijdens een voorstelling net achter een fors gebouwde man zit. Het zijn geen onoverkomelijke dingen, maar het betekent wel dat je soms even met iemand moet samenwerken.

"Klein-zijn hoeft niet negatief te zijn. Toch ervaren veel diaconieën het als een probleem dat ze het moeten doen met zo weinig diakenen. De nadruk komt soms te liggen op wat niet lukt of slechts met veel moeite. Terwijl de kracht van een diaconie niet ligt in het aantal diakenen maar in creativiteit, enthousiasme en een naar buiten gerichte blik."

Het zijn de woorden van gemeenteadviseur Nelleke Drop, die in dit nummer de minicursus schreef rond de vraag: Hoe kun je op een leuke manier als kleine diaconie toch vruchtbaar bezig zijn? Voor deze diaconieën geldt eigenlijk hetzelfde als voor kleine mensen. Ook al ben je nog zo klein, je kunt het verschil maken. Soms moet je wel even dapper zijn en samenwerking zoeken. Nelleke Drop citeert een uitspraak over een mug. "Zo'n piepklein beestje dat je het leven 's nachts behoorlijk zuur kan maken. Net als een luis in de pels van een dier. Het zou mooi zijn als we als diaconieën op die manier het verschil kunnen maken."

Ook in Abcoude, Wilnis en Mijdrecht zijn de kleine diaconieën gaan samenwerken om iets vruchtbaars tot stand te brengen. In de serie Uit de praktijk is te lezen hoe zij dat deden. De redactie van *Diakonia* hoopt dat dit nieuwe nummer u opnieuw herkenning en inspiratie geeft.

Henny Nagelhout
eindredacteur

Jeanne de Jong:

"Het mooie van dit project is dat je steeds
weer nieuwe mensen leert kennen."

Eenzaamheid bestrijd je met een glimlach

Jeanne de Jong, 75 jaar en geboren Dordtse. Bijna tien jaar alleenstaand. Met veel genoeg schuift ze aan bij de gezamenlijke maaltijden van wijkgemeente De Bron. Alweer voor de derde keer. De ene keer aan een tafeltje met 'oude bekenden', maar net zo gemakkelijk bij nieuwe gezichten. "Dat is het leuke van dit project, je leert steeds nieuwe mensen kennen."

Tekst en foto's: Gerrit Groeneveld

De maaltijd van Jeanne moet glutenvrij zijn. Dat blijkt geen enkel probleem. De mensen van het werkervaringsproject 'De Hoop' uit Dordrecht regelen dat. Bijna zestig mensen hebben zich ingeschreven voor de maaltijd in het kerkelijk centrum. Vrijwel allemaal inwoners van de wijk de Stadspolder in Dordrecht, maar er komen ook gasten van wat verder. Uit Gorinchem of Papendrecht. Ze hebben meestal via familie in Dordrecht van het project gehoord.

Jeanne houdt van gezelligheid en mensen om zich heen. Dat staat ogenschijnlijk in schril contrast met haar dagelijks leven. Maar Jeanne staat open voor haar omgeving. "Ik woon op de derde etage boven de 'Plus', dat is de supermarkt hier in de wijk. Het is een komen en gaan van mensen. In die zin heb ik altijd aanloop. Toen ik hoorde van het maaltijdproject heb ik meteen gereageerd en daar heb ik geen spijt van. Ik wil graag andere mensen leren kennen en dit is een prima gelegenheid. En voor de kosten hoef je het niet te laten. Voor nog geen tientje kun je hier heerlijk eten. Maar daar doe je het niet voor. Het gaat om de gezelligheid en de contacten."

Pot thee

Ze werkte ooit 'in de bouw', een administratieve baan. Toen ze in 1958 trouwde, nam Jeanne ontslag om het huishouden te rege-

len. "Zo ging dat toen nog. En ik heb er geen spijt van. We hebben een dochter en ik was er om de verhalen aan te horen als ze thuis kwam van school. En er stond altijd een pot thee klaar. Mijn dochter zegt nog vaak tegen me dat ze dat zo heeft gewaardeerd. Zoveel kinderen tegenwoordig die naar de naschoolse opvang gaan of iets dergelijks. Daar zal zelden iemand zijn die gaat zitten om te luisteren. De tijd ontbreekt daarvoor. Misschien een ouderwetse opvatting, maar ik geloof er in."

Troostlied

Voor de gelegenheid heeft Jeanne een gedicht uitgezocht dat ze wil voordragen tijdens de maaltijd. Het is het gedicht 'Troostlied' van Willem Wilmink. Een gedicht waarmee ze eenzaamheid met een knipoog wil relativeren:

*Raak niet verloren in herinneringen,
wees toch een beetje wijzer deze keer.*

Gedenk de dieren op de schalen en borden.

die zitten meer dan jij in de puree.

"Ja, een gedicht dat ik heb 'geleend' van het koor waar ik in zing. Ik vond het mooi en heb het meegenomen hier naartoe." Ze laat ermee zien dat je eenzaamheid kunt bestrijden met een glimlach. Jeanne zal een trouwe gast blijven van het maaltijdproject in Dordrecht. En een keer in de maand vindt ze eigenlijk prima. "Meer

moet ook niet. Je hebt zo steeds iets om naar uit te kijken en het blijft ook een beetje een nieuwheidje."

“Mag mijn vriendin meekomen? Ze is ook eenzaam...”

Hij is voorzitter van Diaconie De Bron en samen met collega-diaken Gerard Baas en een groep enthousiaste vrijwilligers aanjager van het maaltijdproject in de wijk Stadspolder te Dordrecht. Diaken Michel van den Berg over het ‘succesverhaal’ dat volgens hem zonder vrijwilligers onhaalbaar zou zijn: “Alles wat je kunt doen om eenzaamheid te bestrijden is meegenomen.”

Van succes wil Michel van den Berg helemaal niet spreken. “Je kunt het toch niet hebben over ‘succes’ als er zoveel behoefte blijkt te zijn aan contact tussen alleenstaanden.” Het deel van wijk de Stadspolder, waar de Bron is gehuisvest, kent relatief veel ouderen. Er zijn veel voorzieningen voor ouderen, zoals verzorgingsflats en seniorenwoningen. “Als Diaconie wilden we ons in de gemeenschap begeven. We hadden gezien dat maaltijdprojecten elders goed aanslaan en wilden het hier ook proberen. Bij de eerste keer – in oktober 2010 – waren er 45 inschrijvingen, na de derde keer bijna 60. Het voorziet dus in een behoefte.”

veel indruk maakte.” Het maaltijdproject staat open voor iedereen, jong en oud. “Natuurlijk logisch dat de groep vooral bestaat uit wat oudere mensen. Niet uitsluitend alleenstaanden trouwens. Je ziet ook wat stellen. En die zijn ook van harte welkom.”

Laagdrempelig

Het idee achter het maaltijdproject is dat het vooral laagdrempelig moet zijn. “Een ontmoetingsmogelijkheid voor iedereen. Maar het is ook voor ons werk als diaken van belang. De verhalen aan tafel zijn voor ons soms van grote waarde. Je hoort van schrijnende situaties uit de samenleving. Omstandigheden waar wij vanuit ons werk mogelijk iets mee kunnen.”

Een maaltijdavond zoals die in De Bron vereist de nodige organisatie. Er is weliswaar maar één menu, maar soms zijn er uitzonderingen waar je rekening mee moet houden. In principe komen mensen op eigen gelegenheid, maar voor sommigen die slecht ter been zijn kan vervoer worden geregeld. “Want ook dat past binnen de laagdrempeligheid”, aldus Michel van den Berg.

Catering

“We maken gebruik van het werkervaringsproject ‘De Hoop’ in onze stad. Om onze vrijwilligers

niet te veel te belasten en om dit vol te kunnen houden voor een grote groep hebben we gekozen voor catering. De Hoop brengt voor minder dan 9 euro een driegangenmenu waarover iedereen prima te spreken is. Verder moeten er elke avond zo’n zeven tot acht vrijwilligers aanwezig zijn. Het inrichten van de zaal, dekken van de tafels, serveren, afruimen en afwassen. “Want ja, we hebben wel een klein vaatwassertje, maar daar stop je geen honderden borden in.”

Uitgever

Michiel van den Berg is in het dagelijks leven uitgever van jeugdboeken. Een drukke baan. Maar desondanks ziet hij kans zich intensief in te spannen voor de medemens. “Ik ben 56 jaar nu. Carrière maken hoeft voor mij echt niet. Er zijn belangrijker zaken in het leven. Bovendien heb ik een gehandicapte zoon van 14 jaar. Je gaat ook daarvoor wat anders tegen het leven aankijken. Ik vind het belangrijk dat we iets voor de mensen in de wijk kunnen betekenen. Bovendien is het gewoon erg leuk om te doen. Je krijgt er veel voor terug.”

Gerrit Groeneveld, freelance fotograaf en journalist

Eerste doel van het project is het bieden van gezelligheid. Een logisch gevolg is vaak dat er contacten ontstaan. “Toen we het voor de tweede keer organiseerden, werden we gebeld door een mevrouw die vroeg: ‘Mag mijn vriendin ook komen? Ze is ook eenzaam’. Dat was een telefoontje dat bij ons

◀ Michel van den Berg:
“De verhalen aan tafel zijn voor het werk van de diaconie van grote waarde.”

Zie je mij staan?

Collecte Binnenlands Diaconaat 27 maart 2011

Ja, het Pastoraat Oude Wijken in Rotterdam ziet mensen staan. Zij kijken om naar mensen die vergeten dreigen te worden. Mensen die moeten rondkomen van een minimuminkomen en volledig in beslag worden genomen door de zorgen van alledag. Ze hebben weinig sociale contacten en weinig ruimte om zich te ontwikkelen. Het Pastoraat organiseert voor hen activiteiten als eetgroepen en laagdrempelige kerkdiensten. In de schoolvakanties zijn er uitjes voor moeders en kinderen.

Een dagje uit met de kinderen, het lijkt zo gewoon. Toch zijn er veel vrouwen die simpelweg de mogelijkheden en de middelen niet hebben om er met hun kinderen een dagje op uit te gaan. Vaak gaat het om alleenstaande moeders van verschillende nationaliteiten met weinig sociale contacten en een minimuminkomen. Het Pastoraat ziet naar hen om. Ook naar Elmira.

Eind jaren negentig ontvluchtte Elmira samen met haar man en vier kinderen hun thuis in Azerbeidzjan

naar Nederland. Via het Pastoraat ontmoette Elmira andere moeders uit de wijk. "We zijn bijvoorbeeld naar Duinrell geweest. Het is echt heel gezellig. Terwijl de kinderen spelen, wandelen en praten wij met elkaar. Zo heb ik verschillende

moeders in de wijk leren kennen. We praten over onze zorgen en zoeken elkaar nu ook weleens op."

Net als Elmira kunnen vele andere vrouwen genieten van de gesprekken met lotgenoten en de herkenning die dat oproept. Ze weten elkaar nu te vinden en te helpen.

Kerk in Actie ondersteunt dit werk. Steun die mede mogelijk gemaakt wordt via de collecte op 27 maart. Bij deze collecte zijn posters, folders en advertentieprints beschikbaar. Meer informatie: www.kerkinactie.nl/collectes, bestellingen@pkn.nl of (030) 880 13 37.

Foto's, persoonlijke verhalen en een powerpointpresentatie staan op www.kerkinactie.nl/40dagentijd. De diaconaatcollecte maakt deel uit van de 40dagentijdcampagne.

Renate Barendregt, medewerkster fondsenwerving Kerk in Actie

▲ Foto's: Marleen Kruidenier D&DJ

...Mantelzorgers

Wat is een mantelzorger en wat zijn zijn of haar grootste knelpunten? Hoe kan een diaconie mantelzorgers ondersteunen?

Tekst: Willy Meijnhardt

In Nederland wordt 80 procent van de zorg verricht door mantelzorgers. Dat zijn mensen die langdurig en intensief zorgen voor een hulpbehoevende, chronisch zieke of gehandicapte partner, ouder, kind, vriend of buur.

Zo'n 3,5 miljoen Nederlanders zorgen voor iemand in hun naaste omgeving die dat nodig heeft. In de toekomst zal de behoefte aan mantelzorg alleen maar groeien: het aantal ouderen en chronisch zieken stijgt.

Mantelzorgers onder grote druk

De druk op de mantelzorgers wordt steeds groter. We leven in een tijd waarin van iedere burger verwacht wordt de arbeidsmarkt op te gaan. Daarnaast zijn ook de bezuinigingen in de AWBZ steeds

meer voelbaar. Dat geldt ook voor de aanscherpingen in de Wet Werk en Bijstand. Licht dementerende mensen kunnen bijvoorbeeld nauwelijks nog naar een dagopvang of gebruikmaken van ondersteunende begeleiding. En een zieke alleenstaande moeder kan niet meer rekenen op hulp in de huishouding als ze een kind van negen jaar of ouder heeft. 'Gebruikelijke zorg' is de term die de overheid hanteert om de eerste verantwoordelijkheid voor een langdurig zieke bij diens naaste omgeving te leggen. Dat die naaste

12 jaar is mantelzorger. Zij groeien op met ziekte en zorg. In een groot deel gaat het hier om een ouder met psychiatrische problemen. Om het nog wat dichter bij te brengen: in een klas van 30 leerlingen zitten gemiddeld drie mantelzorgers.

Partner

Mensen die voor hun partner zorgen, vormen ook een grote groep. Vooral oudere mantelzorgers lopen een grote kans op overbelasting. Hun draagkracht is minder dan die van andere mantelzorgers. Zeker voor oudere mantelzorgers geldt dat

In een klas van 30 leerlingen zitten gemiddeld drie mantelzorgers.

omgeving wordt geacht te werken of naar school te gaan, lijkt de overheid over het hoofd te zien. Dat geldt ook voor de capaciteiten en situatie van de naaste omgeving. Het moet immers een vrije keuze zijn, in hoeverre je mantelzorger kunt zijn of niet? De overheid moet oog blijven houden voor het feit dat niet alles onder het mom van 'eigen verantwoordelijkheid' en 'gebruikelijke zorg' kan worden teruggelegd bij de mantelzorger. Ondanks die toenemende druk is de bereidheid tot zorgen groot.

Wie is mantelzorger?

De grootste groep mantelzorgers zijn de mensen die voor een ouder of schoonouder zorgen. Zij hebben vaak baan en gezin en wonen niet altijd in de buurt. De gezinnen van nu zijn meestal klein: de zorg is niet altijd te verdelen. Gevolg: de zorg is intensief en de kans op overbelasting groot.

Ook circa 10 procent van alle thuiswonende jongeren boven de

het vaak moeilijk is om de zorg te delen met anderen. Zij proberen vaak zo lang mogelijk hun zorgen te verbergen, zelfs voor hun eigen kinderen. Komt er uiteindelijk toch een hulpvraag op tafel, dan hebben juist ouderen de neiging om de situatie te rooskleurig voor te stellen.

Bijzondere groep

Een bijzondere groep mantelzorgers zijn zij die zorgen voor iemand met psychiatrische problematiek. Zij zorgen vaak langdurig en intensief voor hun naasten. In de praktijk blijkt dat deze groep mantelzorgers ook een verhoogd risico heeft op overbelasting. Familieleden, partners en vrienden nemen een aanzienlijk deel van de ondersteuning en begeleiding op zich. Die is zwaar, want de stoornis is soms onzichtbaar en vaak onvoorspelbaar. Bovendien wonen deze 'zieken' niet altijd thuis, maar zelfstandig, of in een instelling.

Ook in de eigen kerk zullen vele mantelzorgers zijn. Waar een

▲ Foto: Piet den Blanken

- Van 3,5 miljoen mantelzorgers zorgt
- 40% voor een ouder/ schoonouder
 - bijna 20% voor een partner
 - 10% voor een (volwassen) kind
 - 15% voor een ander familielid
 - 15% voor vrienden, kennissen, collega's of bureu

chronisch zieke of een gezinslid is met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking is een mantelzorger. Door bezoekwerk in de gemeente kunnen mantelzorgers in beeld komen en kunnen vrijwilligers meedenken en meedoen in de ondersteuning van de vaak zo zware mantelzorgtaak.

Teksten

Soms maakt een tekst veel duidelijk. Zoals deze van *Loesje*: *Wie vraagt eigenlijk de mantelzorger hoe het met hem gaat?*

Of deze: *Bent u mantelzorger, dan weet u ongetwijfeld waarover het gaat. Altijd klaarstaan voor vader of moeder, altijd aanwezig zijn bij een zieke die niet meer alleen gelaten kan worden of je echtgenoot verzorgen die ernstig ziek is. Boodschappen doen, wassen, eten, koken: kortweg een huishouden runnen, een zieke volledig verzorgen, soms zelfs naast eigen gezin en huishouding.*

(Van een diaconie die mantelzorgers ondersteunt en dit in het kerkblad schreef)

Wat kan een diaconie doen?

Een paar tips.

1. Steunpunten mantelzorg

Ga na of er in uw omgeving een steunpunt mantelzorgers bestaat. Zie www.mezzo.nl. Zij hebben gratis materiaal beschikbaar. Verwijs mantelzorgers door naar dat steunpunt. Leg informatie-materiaal van het steunpunt op de leestafel van de kerk.

2. Advies en bemiddeling

Leg contact met steunpunten in uw regio en ga na waar samenwerking nuttig is. Of stel een diaken aan als vast contactpersoon voor mantelzorgers en vrijwilligers. U kunt mantelzorgers koppelen aan vrijwilligers. Begeleid zo nodig

➤ Foto: Sabine Joosten / HH

een mantelzorger bij het aanvragen van Wmo-zorg.

3. Emotionele steun

Emotionele steun is heel belangrijk voor een mantelzorger. Dat begint al bij het pastorale bezoekwerk. Bestem ook de bloemen uit de eredienst eens voor een mantelzorger. Gebruik dat moment om te vertellen waarom de bloemen naar de mantelzorger gaan.

4. Praktische Hulp

Tegenwoordig wordt er bij ziekte eerst gekeken of er gezinsleden zijn, die de huishouding kunnen laten draaien, de zogenaamde 'gebruikelijke hulp'. Dat kan een zware wissel trekken, ook op jongeren. Daarom is extra hulp belangrijk. Bijvoorbeeld in de vorm van huishoudelijk hulp, klusdienst, vrijwillige hulp, administratieve hulp en extra kinderopvang.

5. Respijtzorg

'Respijtzorg' is vervangende zorg om mantelzorgers te ontlasten door hun zorgtaken even helemaal aan een ander over te laten. Sommige vormen van respijtzorg worden betaald uit de AWBZ. Overweeg vrijwilligers te werven om een mantelzorger wekelijks een dag(deel) te vervangen, zodat hij of zij even tijd voor zichzelf heeft.

6. Vakantiebureau.nl

Attendeer mantelzorgers op de diaconale vakanties van het Vakantiebureau.nl dat Kerk in Actie ondersteunt.

7. Materiële hulp

Woningaanpassing, mantelzorgwoning of -kamer, parkeerpas en andere hulpmiddelen zijn bij de eigen burgerlijke gemeente te verkrijgen. Maak mensen hierop attent, maar denk ook aan bijvoorbeeld (tijdelijke) financiële ondersteuning door de diaconie.

Wmo-raad

Mantelzorgers in en buiten de kerken hebben onze aandacht en zorg nodig. Sinds de invoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning in 2007 zijn er Wmo-raden in het leven geroepen om burgers mee te laten denken over het beleid van de burgerlijke gemeente voor zorg en welzijn. Ook kerken zijn op veel plaatsen in deze raden vertegenwoordigd. Signaleert u knelpunten voor mantelzorgers? Meld die dan bij de Wmo-raad. Via die raad worden soms structurele oplossingen gevonden.

Willy Meijnhardt, Kerk in Actie-projectmanager diaconaat en zorg

Een maatje voor mensen in schulden

Het liefst wil je als diaken naast iemand gaan staan die in schulden zit. Maar hoe doe je dat en waar begin je? En moet je het wel zélf willen? Samen met andere organisaties startte Kerk in Actie een project om 'maatjes' te zoeken en te trainen voor mensen in schulden. Dat kunnen diakenen zijn, maar ook deskundige gemeenteleden. Het project heet SchuldHulpMaatje.

Foto: Jaap de Jager / Kerk in Actie

SchuldHulpMaatje biedt mensen met financiële problemen een maatje. Iemand om tegenaan te praten, advies te vragen en mee te denken. Maatjes zijn vrijwilligers. De vrijwilligers (bijvoorbeeld een diaken of gemeentelid) worden daarvoor goed getraind. Deze werkwijze geeft diaconieën een extra mogelijkheid om te reageren op de sterk toenemende financiële nood in de samenleving.

Kwaliteit

Bij SchuldHulpMaatje is jarenlange ervaring en deskundigheid van landelijke diaconale hulp en diaconieën verenigd. Een drie-daagse cursus werd opgezet en zorgt ervoor dat elke vrijwilliger als een maatje in staat is mensen met beginnende of problematische schulden te ondersteunen. Na het doorlopen van de cursus ontvangt een maatje een certificaat zodat kwaliteit en betrouwbaarheid wordt gegarandeerd.

De inzet van de maatjes gebeurt in samenwerking met lokale overheid, professionele hulpverleners en sociale diensten. Een

plaatselijke coördinator coacht en stuurt de maatjes aan. Deze coördinator werkt samen met vertegenwoordiger(s) uit lokale diaconieën.

Steun en toeverlaat

"Een SchuldHulpMaatje is de steun en toeverlaat van iemand met schulden", legt Peter Kuijpers van De Budgetteer - een van de deelnemende organisaties - uit. "Hij loopt met je mee, weet hoe je formulieren moet invullen en kent de weg naar allerlei instanties. Daarnaast doorbreekt hij het sociale isolement waarin iemand met schulden terecht komt. Bovendien neemt een maatje veel werk uit handen van een Sociale Dienst of bureau voor schuldhulp. De rijksoverheid - die SchuldHulpMaatjes subsidie verleende - verwacht dat daardoor de wachtlijsten verkort zullen worden. Dat is belangrijk want in het geval van bijvoorbeeld een huurachterstand moet er snel gehandeld worden. Schulden en boeterentes brengen mensen op zo'n moment nog meer in problemen."

"De toenemende vraag naar schuldhulp is niet alleen te wijten aan de economische recessie", weet Peter Kuijpers. "De grootste oorzaak is dat steeds minder mensen weten hoe ze met geld moeten omgaan." Hij is daarom blij dat een SchuldHulpMaatje ook nazorg geeft. "Zonder nazorg vallen mensen vaak terug in oude uitgavenpatronen en is de schuldsanering voor niets geweest."

Het nut van maatjes blijkt uit de cijfers in Lelystad waar kerken hen al jaren inzetten bij schuldhulp. Het resultaat is dat 70 procent van de schuldhulptrajecten succesvol verlopen. Landelijk ligt dat op slechts 30 procent.

Samenwerking

Het streven is dat er dit jaar in 25 Nederlandse gemeenten ongeveer 600 SchuldHulpMaatjes actief zijn. Lelystad, Hellendoorn en Den Haag beten de spits af. Ook in Alphen aan de Rijn, Delft, Leeuwarden, Rotterdam, Heerlen en Nijmegen zijn inmiddels maatjes actief. In een aantal andere plaatsen staan maatjes in de startblokken. In een volgend nummer van *Diakonia* interviewen we diakenen die hiermee bezig zijn.

Participeren

Diaconieën die het belang van dit project inzien, kunnen op verschillende wijzen meedoen. Zij kunnen maatjes inzetten. Er is voor elke plaats een goede interkerkelijke samenwerking nodig en een lokaal coördinator. De eerste 25 plaatsen kunnen kosteloos deelnemen. Geïnteresseerd? Kijk op: www.schuldhulpmaatje.nl of neem contact op met de projectleider Peter Rijdsdijk, peter.rijdsdijk@schuldhulpmaatje.nl, tel. (071) 200 0100 of vraag om meer informatie bij Kerk in Actie, Carla van der Vlist, b.vander.vlist@kerkinactie.nl.

Mieke Kerkhof-Scheenaard, tekstschrijver voor SchuldHulpMaatje

SchuldHulpMaatje is een project van Kerk in Actie, het landelijk Katholiek Diaconaal Beraad (LKDB), de migrantenkerken (SKIN), de Evangelische Alliantie (EA) en de Protestants Christelijke Ouderen Bond (PCOB). Zij werken samen met het Platform voor Christelijke Schuldhulp.

Marktpllein: De HiP-hulplijn en het Rampenkoffertje

HIP-HULPLIJD IN EDE GESTART

Op 30 oktober 2010 werd het startschot gegeven voor de HiP-hulplijn in Ede. Het Diaconaal Platform Voor Elkaar Ede, waaraan ruim twintig diaconieën deelnemen, heeft de komst van de HiP-hulplijn in Ede geïnitieerd. Teus Hubert, HiP-plaatscoördinator, diaken en voorzitter van Voor Elkaar Ede, legt uit hoe de HiP-hulplijn werkt: "HiP is een landelijke organisatie die zo'n 30 tot 50 diaconieën ondersteunt. HiP heeft een landelijk telefoonnummer, een professionele helpdesk en een database met vrijwilligers, die zich willen inzetten voor diaconaal werk. In Ede staan meer dan 100 vrijwilligers die ook aangesloten zijn bij een van de kerken van Voor Elkaar Ede in de database."

➤ HiP staat voor Hulp in de Praktijk. Het is een interkerkelijk landelijk initiatief ter ondersteuning van diaconieën, opgezet met financiële steun van o.a. Kerk in Actie. HiP brengt mensen die hulp nodig hebben in contact met mensen die hulp willen bieden. Iedere diaconie kan een samenwerking aangaan met HiP. Zie www.stichtinghip.nl.

"Zodra HiP de hulpvraag binnenkrijgt, kijkt zij of ze een hulpverlener in de database heeft die een helpende hand kan reiken. De hulpverleners zijn gerangschikt naar de hulp die zij kunnen geven, de hoeveelheid tijd die zij beschikbaar hebben en de plek waar zij wonen. Met degene die het beste 'matcht' met de hulpvrager neemt HiP contact op. Zodra er een hulpverlener gevonden is, wordt hij of zij met de hulpvrager in contact gebracht. De kerk van de hulpverlener krijgt daarvan bericht en is vervolgens verantwoordelijk voor de verdere gang van zaken."

"Direct na de start waren er al mensen die om hulp vroegen. Via billboards in de gemeente Ede hadden we 'reclame' gemaakt. Binnenkort leggen we ook flyers in wachtkamers van dokters, verenigingshuizen en kerken. Ook zijn diverse maatschappelijke instellingen op de hoogte gebracht van dit initiatief en ook via hen komen er aanvragen binnen. Iedereen kan een beroep op ons doen mits er sprake is van gebrek aan netwerk, beperkte gezondheid en weinig financiële middelen."

RAMPENKOFFERTJE

Na de rampen in Volendam, Enschede, Apeldoorn en veel minder bekende rampen, heeft vrijwel iedere burgerlijke gemeente een rampenplan opgesteld. Kerken hebben daar een rol in. In Gouda is overleg met de gemeente om in geval van een ramp pastorale hulp te verlenen. Er komt een groepje coördinatoren die beschikken over de telefoonnummers van pastores die gebeld kunnen worden in geval van een ramp. De pastores gaan dan naar een opvangcentrum om pastorale hulp te bieden aan mensen die daar behoefte aan hebben. In het opvangcentrum komt een koffertje te staan. De diaconie

➤ Marktpllein Diaconaat is een plek voor ontmoeting en uitwisseling. Voor diaconale beroepskrachten, diakenen, diaconale vrijwilligers en voor iedereen die zich verder wil verdiepen in de diaconale praktijk. Dit uitwisselingsnetwerk van Kerk in Actie bundelt diaconale ideeën, ervaringen, methodes en werkwijzen.

Waar is het Marktpllein Diaconaat te vinden?

- In deze rubriek in Diakonia
- Op www.kerkinactie.nl/marktpleindiaconaat
- Tijdens twee verdiepingdagen per jaar over de diaconale praktijk.

heeft voor dat koffertje gezorgd. Daarin zit een bijbel, een kaars (en lucifers!), waxinelichtjes, een doos tissues en het Kerk in Actie-boekje *Medemens*. In het opvangcentrum kan een hoekje worden ingericht waar mensen in de bijbel of in *Medemens* kunnen lezen, een kaarsje aan kunnen steken of kunnen praten. Hopelijk komt er geen ramp en blijft het koffertje dicht.

Deze tip is ingezonden door diaconaal consulente van de protestantse gemeente in Gouda, Irene Stok.

➤ Meer weten of diaconale tips doorgeven voor op het marktpllein?

Rob van Herwaarden
diaconaal_consulent@planet.nl
(010) 434 68 55

Jan Willem Menkveld
j.menkveld@kerkinactie.nl
(030) 880 15 30

➤ Beschilderde schutting om de wijk Roombeek in Enschede. De kerken waren betrokken bij de nazorg na de vuurwerkramp.

Gracia Siebelink, Zelhem

Ze is een toegankelijke 'Achterhoekse' met een vlotte babbel, maar dan wel het liefst in het dialect. En met het hart op de goede plek. "Als ik mensen zie die het moeilijk hebben, dan raakt dat mij."

Tekst en foto: Nico Visser

Gracia is opgegroeid tussen de buurtschappen Veldhoek en Varsseel in. Deze maakten deel uit van de oude gemeente Hengel die opgegaan is in een van de grootste plattelandsgemeenten van Nederland: de gemeente Bronckhorst. Nu woont ze alweer heel wat jaren met man en kinderen in de kern Zelhem. Toch is de betrokkenheid met de Veldhoek gebleven. In de Kapel doet Gracia graag dienst als diaken.

De aanleiding om diaken te worden was dat de diaken uit de Veldhoek moest stoppen. Een paar jaar eerder was Gracia al eens gevraagd om ouderling te worden, maar toen was ze nog bezig met een opleiding. "Diaken zijn past ook meer bij mij", roept ze uit. "Als ik mensen zie die het moeilijk hebben, dan raakt dat mij. En ook al lijkt het soms hun eigen schuld te zijn, dan laat je ze nog niet in de steek."

In haar werk als verzorgende IG (Individuele Gezondheidszorg) bij oudere mensen in een verpleeghuis, komt dit ook naar voren. "De werkdruk is soms hoog, maar je probeert toch persoonlijke aandacht te geven." Het zorgen lijkt haar in het bloed te zitten, want voorheen werkte ze ook met mensen met een handicap.

Draaiboek voor hulpverlening
Gracia geeft aan dat ze de werkgroep Minima belangrijk vindt.

Deze werkgroep geeft ondersteuning op financieel gebied. Diaconaat is voor haar het omzien naar mensen, hulp bieden waar mensen dreigen te vallen. "Je moet zelf naar mensen toegaan en niet afwachten. De 'Achterhoekse' klopt niet makkelijk uit zichzelf aan. Maar je moet daarbij ook je grenzen kennen. In een werkgroep merk je dat je samen meer kunt. Het is ook wel ingewikkeld geworden met al die gemeentelijke wetgeving en in een grotere gemeente. Daarom zijn we nu een draaiboek voor de hulpverlening aan het ontwikkelen."

Als lid van de werkgroep bracht Gracia ook wel eens tweedehands kleding bij mensen die dat goed konden gebruiken, maar vaak was er meer aanbod van kleding dan dat er weggezet kon worden. "Ik verheug me op de kledingbeurs die we gaan houden. Ik hoop dat we zo ook meer mensen uit de doelgroep leren kennen."

De stem naar de kerk toe
Naar aanleiding van de vraag wat zo mooi en boeiend aan het diaken-zijn is, vertelt Gracia dat je de stem kunt vormen naar de kerk toe voor wie niet weet hoe dat te doen. "Je kunt meebeslissen in de kerkenraad over zaken die ook de minder draagkrachtigen raken." Ze geeft als voorbeeld de geldwervingsfolder 'Alle klokken luiden' die uitging van de kerkrentmeesters. "Het was

een prachtige vondst om aan de noodklok, alarmklok, de papklok die 's avonds om 21.00 uur luidt, de jubelklok en het carillon een geldbedrag te koppelen. Er was alleen te weinig aandacht voor minima die dat niet kunnen betalen. Daar zijn we voor opgekomen en de folder wordt dan ook gelukkig aangepast."

"Je moet zelf naar mensen toegaan en niet afwachten"

Op de vraag of zij zich als diaken gedragen voelt door de gemeente is het antwoord voluit "Ja." Wel is er het gevoel dat niet iedereen weet wat de functie van een diaken inhoudt. "Men weet wel dat de diaken de collecteafkondigingen doet, maar verder niet. Ook is er geen overleg tussen ouderlingen en diakenen. Behalve in de Kleine Kerkenraad. Daar moeten we het komende jaar maar aan gaan werken."

Dankjewel

"Je houdt dit diaconale werk vol als je ziet dat het helpt, dat je hulp goed terecht komt. Het is ook fijn als je merkt dat het gewaardeerd wordt. Soms lijkt hulpverlening een druppel op de gloeiende plaat, maar een glimlach of een 'dankjewel' maakt dat je het de volgende keer weer doet. Niet dat het gaat om dat 'dankjewel', maar het is een bevestiging dat je werk ertoe doet."

“Misschien heeft dit ook wel te maken met de boeken die ik lees, van Terry Brooks. Het is een Science Fiction-verhaal over een klein groepje dat opnieuw moet beginnen nadat deze wereld zichzelf vernietigd heeft. Het woord waarover geschreven wordt zou ook ‘God’ kunnen zijn. Een nieuwe start met leven zoals Jezus het bedoeld heeft.”

Nico Visser is als diaconaal werker tijdelijk ingehuurd door de diaconie van Zelhem. Daarnaast is hij maatschappelijk activeringswerker van de Protestantse Kerk.

“Door het interactief contact zijn we gaan **samenwerken met andere gemeenten**”

De protestantse gemeenten in Abcoude, Mijdrecht en Wilnis hebben gezamenlijk een interactief contact met Zuid-Afrika. In Abcoude zijn zowel de diaconie, de zwo-groep als de jeugd intensief bij het contact betrokken. Hoe gaat dat in de praktijk?

Tekst: Ellen van der Kemp

// Onze gemeente bestaat uit ongeveer 650 mensen”, vertelt diaken Marco Nagel. “We zijn dus een kleine gemeente met een kleine diaconie. De diaconie telt drie diakenen en een penningmeester. Dat heeft als voordeel dat we snel informatie uit kunnen wisselen en beslissingen kunnen nemen en dat de lijnen kort zijn.”

“Zestien procent van onze gemeenteleden is actief in de kerk, toch is het lastig om ambtsdragers te vinden. Blijkbaar is die drempel te hoog. We hebben daarom taakgroepen in het leven geroepen. Alleen de voorzitter van de taakgroep is ambtsdrager. In totaal zijn er zes taakgroepen. Eén daarvan is de taakgroep diaconaat. Daar

vallen ook de zwo-groep, de bloemengroep en het Hulpfonds onder.”

Samen een contact

Frits Kutschenreuter is één van de leden van de zwo-groep. Hij vertelt hoe het contact met Zuid-Afrika tot stand is gekomen. “Onze gemeente was eerst verbonden aan Afghanistan. Ruim een jaar geleden liep dat project af doordat uitgezonden medewerker Marja Vos terugkwam naar Nederland. We wilden graag weer een project van Kerk in Actie voor een langere tijd steunen. Daarom hebben we contact opgenomen met Mieke Labots van Kerk in Actie Interactief. Zij vertelde dat ook onze buurgemeenten Mijdrecht en

Wilnis op zoek waren naar een project om te steunen. In september 2009 hebben we onze eerste gezamenlijke vergadering gehouden. We waren het er al snel met elkaar over eens dat we een project wilden waar ook jongeren door aangesproken zouden worden. We hebben alle drie te maken met een vergrijzende gemeente, dus het is erg belangrijk de jeugd betrokken te houden. Zuid-Afrika bleek een geschikt land, omdat Kerk in Actie hier ook Kinderen in de Knel-projecten heeft.”

Veel lijntjes

De drie gemeenten kozen ervoor om ook drie projecten te steunen: Conquest for Life, het theologisch opleidingscentrum NTS en PACSA.

▲ Marco Nagel (links) en Frits Kutschenreuter • Foto: Ellen van der Kemp

◀ Conquest for Life vangt jongeren uit achterstandswijken op. • Foto: Kerk in Actie

“We hebben ook gekeken of er meer gemeenten in Nederland zijn die Zuid-Afrika steunen, maar het bleek niet reëel om daar ook nog mee samen te werken”, zegt Frits. “We hebben al de lijntjes naar de twee andere gemeenten, de lijnen binnen onze eigen kerk, de lijn naar Kerk in Actie en uiteraard de lijn naar de drie projecten in Zuid-Afrika. Nog meer lijntjes zou te veel worden. We hebben het er ook over gehad om de drie projecten te laten rouleren over de drie gemeenten, maar ook daar zijn we van afgestapt. Want voordat je echt iets opgebouwd hebt, is het jaar alweer om. Elke gemeente steunt daarom alle drie de projecten.”

Kampen

“Het afgelopen jaar hebben we in Abcoude met name veel aandacht besteed aan het theologisch opleidingscentrum. In april zijn we naar de zendingsdag geweest. Daar hebben we professor Kritzinger ontmoet, de oprichter van NTS. Aan deze opleiding kunnen ook studenten uit armere gezinnen studeren. Het contact ging aanvankelijk wat moeizaam, totdat een van de studentes in Kampen kwam studeren. In november heeft ze een dienst in Abcoude bijgewoond en heeft ze uitleg over het project gegeven. Ze studeert hier tot juni en we hopen het contact met haar te kunnen voortzetten als ze weer terug is in Zuid-Afrika.”

Gemeente

De gemeente in Abcoude reageerde enthousiast op de komst van de gast. Tijdens de koffie maakten gemeenteleden een praatje met haar. “Het zou nog leuker zijn als

gemeenteleden zelf ook contact zouden hebben via de mail met Zuid-Afrika”, zegt Marco. “Dat loopt helaas nog niet zo. We hebben een keer een oproep geplaatst in het kerkblad, maar daar is niet op gereageerd. Blijkbaar moeten we het meer sturen. Deze maand willen we het PACSA-project meer centraal stellen. Kerk in Actie Interactief-medewerker Hannie Luiten komt spreken en we zijn van plan Afrikaanse muziek te draaien.”

Jongeren

De drie gemeenten hebben met Kerk in Actie Interactief afspraken gemaakt over de hoogte van het bedrag waarmee zij de projecten steunen. “De jongeren hebben toen meteen geroepen: wij staan garant voor het Kinderen in de Knel-project. Ze doen dat heel goed! Onze gemeente organiseert bijvoorbeeld eens in de zoveel tijd een gemeentemaaltijd, een laagdrempelige maaltijd voor alleenstaanden. Vorig jaar hebben de jongeren gezegd: wij maken een pannenkoekenmaaltijd en we helpen in de bediening. Ze helpen in de zomer ook bij een snackbar aan de Vinkeveense plassen. Ze mogen dan een deel van de omzet houden voor het goede doel. Daarnaast bakken de jongeren taarten en cakes en passen ze op. Ze zijn heel gemotiveerd, want ze zijn van plan een reis te maken naar Zuid-Afrika. Ze wilden er eigenlijk direct al naar toe, maar we hebben het enthousiasme ietwat getemperd. Zuid-Afrika is niet een land waar je zomaar naar toe gaat. We willen het goed voorbereid doen en met professionele begeleiding van Kerk in Actie/

Togetthere. Dat kost natuurlijk wel wat meer geld en daarvoor zijn ze nu druk aan het sparen.”

Gemeente naar buiten

“Het interactief contact geeft ons ook de mogelijkheid om gemeente te zijn naar buiten toe”, zegt Frits. “Dat is een van de doelen die we in onze beleidsnotitie geformuleerd hebben. We ontdekten op een gegeven moment dat de gemeente te veel naar binnen gekeerd was. We willen er nu aan werken om meer naar buiten te treden. Dat kan op verschillende manieren. We doen dat bijvoorbeeld door steun te verlenen aan projecten in de regio en door middel van het Hulpfonds. En we doen dat dus door middel van interactief contact met projecten in het buitenland.”

Nieuwe samenwerking

In Abcoude zijn bij het contact met Zuid-Afrika zowel de diaconie, de zwo-groep als de jeugd betrokken. Marco: “De samenwerking gaat eigenlijk heel natuurlijk. Bij de zwo-vergaderingen zijn altijd de zwo-diaken en de jeugdouderling aanwezig. Het leuke is dat het interactief contact ook de samenwerking met de gemeenten in Mijdrecht en Wilnis bevordert heeft. We gaan bijvoorbeeld ook de startzondag gezamenlijk organiseren. Het plan is om een fietstocht uit te zetten tussen de drie kerken. Halverwege de route komt de rijdende kerk te staan. Deze hebben we al gehoord bij het landelijk dienstencentrum.”

Ellen van der Kemp is freelance journalist en maakt deel uit van de redactie van Diakonia

Diakenpanel in 2011

Ook in 2011 geven drie diakenen hun kijk op het diaconale werk. Wie zijn ze?

Adriaan Vonk
uit Soest

Nadat wij (ondernemersechtpaar in de detailhandel) onze zaak verkochten in 2009 brak er voor mij een periode van betrekkelijke rust aan. Ik wilde iets doen in onze wijkgemeente. Nu eens geen financiën. Eerder was ik lid van een commissie van beheer. Na enige oriëntatie kwam het diaken-schap op mijn weg. Intussen ben ik nu driekwart jaar diaken.

In Soest-Noord werken we met een enthousiast team van zeven diakenen. Inclusief een jeugddiaken. Wat direct opvalt, is dat er veel werk verzet wordt. Ieder kent zijn taken, het is een goed team. Een van de predikanten coacht ons. Zelf ben ik dus nog een groentje, maar ik voelde me al snel thuis.

Omdat ik niet direct een vaste taak had kon ik me bestuurlijk inzetten bij de afronding van beleidsplan, activiteitenlijst, draaiboeken, werkplan, pr-plan enzovoort.

Op een van de inspiratiedagen werd mijn interesse gewekt voor Kerk en Wmo. Nu in januari start er in Soest-breed een cursus Kerk en Wmo. Die wordt gegeven door gemeenteadviseur Peet Valstar. We hopen aan het eind van de cursus een plan te maken over hoe we concreet als kerk hierin iets kunnen betekenen. Zodat we via deze weg ook de hulpvrager kunnen bereiken.

Gert Leemkuil
uit Hoogeveen

Het diaconale werk boeit me enorm en... waar je hart vol van is daar vertel je graag over. Daarom heb ik ook meteen positief gereageerd op de vraag of ik mee zou willen draaien in het diakenpanel.

Mijn diaken-zijn bestaat voornamelijk uit het initiëren, stimuleren en coördineren van het diaconale wijkwerk. Momenteel doe ik dit ook binnen het college van diakenen.

Ter verduidelijking: Hoogeveen heeft zes wijkgemeenten met elk een eigen wijkdiaconie. Centraal is er een college van diakenen waarin elke wijk vertegenwoordigd is. Het college houdt zich vooral bezig met wijkoverstijgend beleid en geeft zo elke wijkdiaconie alle ruimte voor invulling van eigen beleid.

Als voorzitter van wijkdiaconie De Weide wil ik de lezers graag iets vertellen over onze organisatie. Onze diaconie is opgesplitst in een drietal werkgroepen: wijk- en binnenlands diaconaat, sociaal maatschappelijke hulpverlening en ZWO.

Verder zit er in onze diaconie een jeugddiaken, een diaken die de communicatie verzorgt en een diaken die zich bezighoudt met de vieringen. Al met al een club van twintig enthousiaste mensen. Daarnaast staat één van onze drie wijkpredikanten ons met raad en daad terzijde. Het komende jaar vertel ik jullie graag hoe wij via de werkgroepen en individuele inzet de wijkgemeente willen voorgaan in het diaconale werk.

Rineke Kuijper
uit Zwijndrecht

Wanneer ik nu terugkijk op wat diaconie voor mij betekent, kom ik in mijn kinderjaren al stukjes daarvan tegen. Graag iemand helpen, in opstand komen tegen onrecht, inzameling houden voor het 'goede doel', hoe kinderlijk ook, dat waren zaken die me bezig hielden, zonder dat de woorden diaconaat, barmhartigheid, rechtvaardigheid de betekenis hebben van nu.

Eigenlijk lag het dus voor de hand dat ik, toen ik jaren geleden voor kerkenwerk werd gevraagd, een duidelijke voorkeur voor de diaconie had. Het in praktijk brengen van wat vanuit je geloof motivatie geeft, dat is voor mij diaconie. Het begrip is dus heel breed en er komt erg veel op je weg. En dan komt de praktijk!

In Zwijndrecht proberen we zowel in de wijk Groote Lindt als in het centrale College aan te sluiten bij de onderwerpen die actueel zijn, die we vanuit het werkplan belangrijk vinden of die we krijgen aangereikt. Het is steeds een afweging wat de prioriteit moet krijgen. Ook het aandacht vragen voor onderwerpen die dan vervolgens worden uitgewerkt of uitgevoerd door andere instanties wordt als een goede manier van werken gezien.

Met enthousiaste medestanders kan er veel bereikt worden. En die zijn er gelukkig in Zwijndrecht.

▲ Mensen die hulp nodig hebben kunnen soms op je pad komen, bijvoorbeeld bij een bushalte. • Foto: Joost van den Broek

De kleine diaconie

Klein maar dapper, klein maar fijn.... Klein zijn hoeft niet negatief te zijn. Toch ervaren veel diaconieën het als een probleem dat ze het moeten doen met zo weinig diakenen. De nadruk komt dan te liggen op wat niet lukt of slechts met veel moeite. Terwijl de kracht van een diaconie niet ligt in het aantal diakenen maar in creativiteit, enthousiasme en een naar buiten gerichte blik.

Tekst: Nelleke Drop

Misschien herkent u het: u bent blij dat het gelukt is toch weer iemand te vinden voor de diaconie.

Gelukkig! De diaconie telt eindelijk weer de voorgeschreven drie diakenen. De diaconievergaderingen, de kerkenraadsvergaderingen, ambtsdrager tijdens de kerkdienst, het collecterooster, stukje in het kerkblad: de diaconie is er druk mee... En u bekruipt het gevoel dat de diaconie eigenlijk niet toekomt aan datgene waarom u diaken wilde worden: iets betekenen voor mensen die het minder hebben!

Een minicursus kleine diaconie, ook dat nog!

Het kan een vicieuze cirkel worden: omdat je klein bent, heb je het té druk en kom je niet toe aan even stilstaan bij dat wat je doet of graag zou willen doen. Terwijl het

essentieel is om juist datgene te doen waar je warm voor loopt. Dat levert het meest op, zowel voor degenen voor wie het bedoeld is, als voor jezelf. Een geslaagde actie levert behalve geld en aandacht ook plezier en energie op. Je raakt opgeladen. Het is de moeite waard om even pas op de plaats te maken. Want ook een kleine diaconie kan diaconaal haar mannetje (m/v) staan. Maar wel op een andere schaal. Dat betekent dus: keuzes maken.

Bezinnen, bedenken en doen

Met deze minicursus in de hand zou u de komende diaconievergaderingen tijd kunnen nemen om te bezinnen en mogelijke stappen te zetten. De bedoeling? Niet méér doen, maar keuzes maken in wat je doet en hoe je het doet. Mogelijk-

heden verkennen om met anderen, binnen en buiten de gemeente, diaconaal te kunnen zijn. Elke vergadering een half uurtje om te beginnen, of een hele bezinningsvergadering. Neem de tijd en laat deze bezinning regelmatig terugkomen.

Stap 1 Naar binnen kijken

Bezinning rond diaconaat in de diaconie. Misschien niet zo makkelijk, juist als je maar een heel klein groepje bent; maar ga in gesprek met elkaar over de volgende vragen:

- Waarom ben je diaken geworden? (en dat is altijd meer dan 'ik werd gevraagd', want waarom zei je 'ja'?)
- Wat heeft dat te maken met je geloof, je idealen, je dromen?
- Kom je toe aan jouw ideaal

van diaconie? Waarom wel, waarom niet?

- Naar welke mensen in de knel, dichtbij of ver weg, gaat je hart uit?
- Waar ligt jullie kracht, sterke kanten? Individueel, samen?
- Los van mogelijkheden en beperkingen: wat is jouw droom van een diaconaal project of diaconale activiteit in jullie wijk of dorp?

Stap 2 Naar buiten kijken

Kijk om je heen! Als diaconie kan er veel op je afkomen: vragen om geld, om meedoen aan acties, lijstjes met doelgroepen. Hoe bepaal je nu wat je wel en wat je niet doet. In stap 1 bepaal je waar je warm voor loopt en het gevoel bij hebt 'hier willen we onze energie in steken'. In stap 2 kijken we naar de mensen in de knel om ons heen: wie zijn dat? Welke nood is er in ons dorp of onze wijk? Welke mensen vallen hier tussen wal en schip? Dat kan op je pad komen, soms letterlijk, zoals de

diaken die een vluchtelingengezin ziet zitten in het bushokje. En anders moet je ernaar op zoek: door de plaatselijke krant te lezen, door met sleutelfiguren te gaan praten, bijvoorbeeld de maatschappelijk werker, huisarts of wijkagent. Waarschijnlijk krijg je al gauw in de gaten wat er speelt: eenzaamheid, armoede...

De volgende vraag is natuurlijk: wat gebeurt er al én waar vallen de gaten? Het is zinvol om een bijdrage te leveren aan iets wat al gebeurt en waar men extra ondersteuning in de vorm van menskracht, geld of PR kan gebruiken. Of je kunt je richten op een doelgroep voor wie er nog niets is; beperk je dan ook daartoe.

Stap 3 De mogelijkheden verkennen en uitbreiden

De mogelijkheden met weinig menskracht zijn beperkt en de eerste twee stappen zijn erop gericht je te beperken en keuzes te maken. Je kunt deze derde stap

doen als je weet waar je je op wilt gaan richten, dan weet je wie en wat je zoekt. Je kunt ook eerst je mogelijkheden verbreden en samen met anderen stap 1 en 2 doorlopen.

* Betrek de gemeente erbij

Eigenlijk is dit het belangrijkste werk van de diaconie, immers, de gemeente is diaconaal, niet alleen de diaconie. De taak van de diaconie is om de gemeente te helpen haar diaconale opdracht te vervullen. Vraag mensen voor een concrete vrijwilligersklus.

- Vraag persoonlijk, gericht op wat iemand kan. Bijvoorbeeld: 'Jij kunt goed schrijven, zou jij onze kerkbladstukjes willen maken? Wij leveren het materiaal.' Er zijn veel talenten bruikbaar: koken, klussen, koffie schenken, bezoeken, schrijven, boekhouden, formulieren invullen, een maatje zijn...
- Vraag concreet voor een beperkte klus. In een kerkblad stond bijvoorbeeld: 'wie wil jaarlijks de Paasgroetenactie organiseren? Het kost je ongeveer drie dagdelen per jaar in de periode voor Pasen.'
- Doe af en toe iets groots waar iedereen graag aan mee wil doen, omdat het ook samenbindend is. Bijvoorbeeld een grootse markt (rommelmarkt, stekjesmarkt, knutselmarkt) voor een goed doel; met een groep een tuin opknappen voor iemand die dat zelf niet meer kan; een feestmiddag organiseren voor de kinderen in het asielzoekerscentrum.
- Stimuleer de gemeente diaconaal te zijn door bestaande mogelijkheden te zoeken om diaconaal actief te zijn. Bijvoorbeeld meewerken bij de voedselbank. Zo zijn er diaconieën die regelmatig koken voor daklozen in het opvanghuis in de naburige stad.

* Zoek samenwerking

Eén plus één is meer dan twee. Samenwerken kost overleg, maar het levert ook altijd iets op: zo kun je taken verdelen, deskundigheid en ervaringen delen. Een diaken

▲ Aan een rommelmarkt willen gemeenteleden vaak wel meewerken. Het is bovendien samenbindend

• Foto: Ad Nuis

vertelde: "We zijn als streekdiaconie veel slagvaardiger geworden. Met zes diakenen kunnen we veel meer dan de drie gemeenten elk met twee diakenen. Het is ook veel leuker en inspirerender. We komen op meer ideeën en kunnen de taken makkelijk verdelen. We vergaderen ook niet meer apart; soms een half uurtje vooraf aan de gezamenlijke vergadering."

- Samenwerken met andere kerken

De ervaring leert dat juist op diaconaal terrein samenwerking het makkelijkst gaat. Je vindt elkaar gauw als het om concrete actie gaat. Andere protestantse gemeenten, rooms-katholieke kerken of andere kerkgenootschappen in het eigen dorp zijn de aangewezen samenwerkingspartners. En de naburige diaconieën. Met meer mensen ben je daadkrachtiger en het is nog leuker en inspirerender ook. Het betekent over de grens kijken en dingen niet alleen binnen de eigen gemeente doen. Een bijzondere vorm hiervan zijn de diaconale netwerken. Alle diaconieën en diaconale groepen van één burgerlijke gemeente vormen samen een netwerk. De kerken hebben dan één duidelijk gezicht en aanspreekpunt binnen de gemeente. Vertegenwoordiging bijvoorbeeld naar de Wmo-raad is mogelijk en zo hoeft niet iedereen dit op eigen houtje te doen.

- Samenwerken met maatschappelijke organisaties en overheid

De diaconie is er niet om alle problemen op te lossen. Gelukkig zijn er veel organisaties die dat doen. Je kunt mensen goed helpen als je hen goed kan doorverwijzen, maar dan moet je wel op de hoogte zijn. Het spaart je tijd en energie als je goed weet hoe anderen mensen kunnen helpen en ondersteunen. Daarnaast kun je natuurlijk samenwerking zoeken met andere organisaties: VluchtelingenWerk, Voedselbank, Steun-

➤ Organiseer eens een feestmiddag voor kinderen uit het asielzoekerscentrum. • Foto: Freek Visser

punt Mantelzorg. Ook hier geldt: samen kun je meer dan allemaal apart.

* Meer diaconie

- Breid je diaconie uit met niet-diaakenen. Men noemt hen wel diaconale vrijwilligers of diaconale medewerkers. Er zijn steeds meer mensen die wél graag 'iets willen doen', maar om uiteenlopende redenen geen diaken willen zijn (wat immers betekent dat je ook ambtsdrager bent en in de kerkenraad zit). Met deze mogelijkheid kun je je diaconie wellicht op sterkte krijgen.
- Sommige diaconieën verkeren in de positie dat ze veel geld te besteden hebben maar geen menskracht om daar uitvoering aan te geven. Het geld 'goed' beleggen en beheren, bijvoorbeeld bij Oikocredit of Protestant Diaconaal Krediet Nederland, is al diaconaal werk op zich. Maar er bestaat ook de mogelijkheid om via Kerk in Actie, tijdelijk voor een aantal uur per week, een diaconaal werker aan te trekken. Hij of zij kan meedenken en uitvoering geven aan het diaconale werk van de gemeente, of in het geval van een kleine

diaconie, een aantal gemeenten samen.

Tot slot

Een kleine diaconie staat niet op zich, vaak gaat het om een kleine gemeente, met ook een kleine kerkenraad. In een situatie van krimp, op veel plekken een feit, is dat soms moeizaam. Toch is er een groot verschil te zien tussen de ene en de andere kleine gemeente. Vitaliteit heeft veel te maken met hoe je de dingen doet, het enthousiasme waarmee je de dingen doet, de ruimte die je geeft aan ideeën en initiatieven, het geloof dat wat je doet, goed is, hoe 'klein' het ook is. Die uitstraling maakt het aantrekkelijk voor jezelf om diaken te zijn en voor anderen om mee te doen en met jullie samen te werken.

Nelleke Nelleke Drop, gemeenteadviseur voor de classes Nijmegen en Limburg

➤ Denk je dat je te klein bent om het verschil te kunnen maken? Probeer dan eens te slapen in een afgesloten kamer met een mug.

Speciale 40dagentijdactie

Gratis Kerk in Actie-
kookboek 'Werelds koken'

Tijdens de 40dagentijd kunt u in uw gemeente kaarten uitdelen waarmee iedereen gratis het speciale Kerk in Actie-kookboek *Werelds koken* kan aanvragen. In dit kookboek staan aantrekkelijke, eenvoudig te maken gerechten uit de hele wereld en informatie van projecten van Kerk in Actie. Een voorproefje van de inhoud vindt u in het voorbeeldboekje dat u samen met de aanvraagkaarten kunt bestellen. Let op: bestellen kan nu al, maar de actie loopt alleen tijdens de 40dagentijd!

➤ Tip: u kunt de aanvraagkaarten ook insteken bij het kerkblad!

Praktisch en inspirerend
campagnemateriaal

Heeft u de campagnematerialen voor de 40dagentijd al in huis? Er zijn weer diverse praktische materialen verkrijgbaar. Bijvoorbeeld: de Ideeëngids met een variatie aan tips voor activiteiten, de Liturgiegids met o.a. gedichten en gespreksuggesties, spaardoojes én het memoryspel *Koppie koppie*. Want daar draait de 40dagentijdcampagne in 2011 om: elkaar écht zien en ontmoeten. Ook op www.kerkinactie.nl/40dagentijd zijn veel materialen te downloaden, zoals foto's en powerpointpresentaties.

Meepraten?

Sinds twee jaar is er een groepje diakenen en zwo-ers dat meepraat over de 40dagentijdcampagne. Eén keer per jaar komen zij bij elkaar om samen met de campagnecoördinator te evalueren en nieuwe ideeën te bespreken. Door het jaar heen geven zij af en toe via e-mail feedback en denken mee. Nieuwe mensen zijn welkom! Voor vragen en meer informatie kunt u contact opnemen met Emmy Bregman, campagnecoördinator, e-mail e.bregman@kerkinactie.nl

Bestellen

De campagnematerialen, de

voorbeeldkookboekjes en de aanvraagkaarten zijn te bestellen via www.kerkinactie.nl/webwinkel of via (030) 880 1337. De Servicedesk van Kerk in Actie is beschikbaar om uw vragen te beantwoorden: (030) 880 1456.

Emmy Bregman, campagnecoördinator Kerk in Actie

BRAZILIË

EERLIJKE VIS UIT CURRAL VELHO

Vis, schelp- en schaaldieren staan bijna dagelijks op het menu van de inwoners van Curral Velho. Het is een prachtig gelegen dorp, vlak bij de rivier de Acaraú in het noordoosten van Brazilië. De bewoners leven van de visvangst.

Ecotoerisme
De vissers van Curral Velho zijn doortrainers. Ze maken van de rood een deugd en creëren een klein milieu- en informatiecentrum bij hun dorp dat binnenkort wordt uitgebreid met accommodatie voor ecotoeristen. Vanaf het centrum vechten de vissers met ondersteuning van Instituto Terramar en Kerk in Actie voor het behoud van de mangrovebossen. De vissers worden geschoold om milieu-onderzoek te doen en voorlichting te geven. Hun vrouwen krijgen een toerisme opleiding. Ze hebben ecotoeristen heel wat te bieden. Deze krijgen niet alleen een interessant excursieprogramma voorgeschoteld, maar kunnen ook genieten van lokale specialiteiten, zoals de Moqueca.

Kerk in Actie ondersteunt Instituto Terramar in 2011 met € 23.000,-

KOKEN IN EEN PAN VAN KLEI

Het woord *moqueca* is afgeleid van de inheemse term *moquet*, een netwerk van takken waarmee vuur gestookt wordt. De *moqueca* wordt traditioneel bereid op open vuur in een speciale pan, de *panela de barro*. Deze pannen worden al vierhonderd jaar lang op dezelfde manier gemaakt van klei en van het sap uit de mangrove. Het mangrovesap maakt de pan waterdicht en zorgt voor de typerende zwarte kleur. In de Braziliaanse stad Vitória zijn groepen vrouwen, de *Panelleiras*, die deze pannen op de traditionele manier maken en zo voorzien in hun onderhoud.

INGREDIËNTEN

- 600 g vlierblad (bijvoorbeeld kabeljauw) eventueel gambas of grote garnalen
- 2 teentjes knoflook, gehakt
- sap van een limoen
- peper en toevorst
- 1 ui
- 4 bonen
- 2 tomaten
- 2 paprika's
- 2 el bloem
- 2 el tomatensaus
- 2 el jalfitoe
- 4 el kokosmelk
- 1 visbouillonblokje
- 1 kopje verse koriander
- tabacco naar smaak

BEREIDING

1. Verdeel de vis in ongeveer 8 gelijke stukken. Bestrooi ze met peper en zout en sprikel de limoensap erover.
2. Snijd de ui, tomaat en paprika in stukken van ongeveer 2 centimeter. Hak de knoflook fijn.
3. Dep de stukken vis droog en bestrooi met bloem.
4. Verhit de olie in een pan en bak de vis bruin. Neem de vis uit de pan.
5. Fruit de ui en voeg de tomaten, de paprika en de gehakte knoflook toe. Roer de tomatensaus erdoor en laat even mee.
6. Schenk de kokosmelk erbij en verkruimel het visbouillonblokje in de saus. Breng al roerend aan de kook.
7. Leg de vis en eventueel de gambas in de saus en laat ongeveer 10 minuten zachtjes koken.
8. Breng op smaak met tabacco en strooi de gehakte koriander erover. Serveer met rijst en salade.

BRAZILIË

MOQUECA

VISSTOFPOT

Paasgroetenactie 2011

In wankel evenwicht

Anne van Voorst is justitiepastor in de Penitentiare Inrichting in Vught. Hij ziet wat het effect is van de jaarlijkse Paasgroetenactie, waarin diakenen hun gemeenteleden vragen kaarten naar gevangenen te sturen. "Niet alleen de gedetineerden krijgen een hart onder de riem, maar ook hun familie. Ik hoor wel eens mensen zeggen: Dat er iemand aan mijn kind denkt..."

Tekst: Cobien van Koeverden

// Waarom ik predikant in een gevangenis geworden ben? Ik vind het belangrijk dat er in mijn werk meer is dan alleen persoonlijk contact met mensen. Ik wil ook altijd kijken naar wat om mij heen gebeurt." Deze combinatie van pastorale zorg en diaconale betrokkenheid loopt als een rode draad door het predikantenbestaan van Anne. Zo was in zijn eerste gemeente een deel van zijn tijd bestemd voor een project voor randjongeren. Met zijn vrouw, ook predikant, leidde hij een aantal jaren predikanten en zondagschoolleiders op in Nicaragua. "Wij leerden hun letten op de leefomstandigheden van mensen."

Hart onder de riem

Ook in het justitiepastoraat komen persoonlijke contacten en de omstandigheden van mensen bij elkaar. Als je naaste familielid in de gevangenis zit, heeft dat grote invloed op jouw leven. Anne heeft gemerkt dat de Paasgroetenactie niet alleen zijn 'gemeenteleden', maar ook hun familie goed doet. "Soms hoor ik iemand verzuchten: Dat er iemand aan mijn kind denkt..." Anne is altijd bereid om een bezoek van familieleden aan een gedetineerde te begeleiden; zo kan hij bijdragen aan de relatie van gedetineerden met de buitenwereld. Dat ziet hij ook als het belang van de Paasgroetenactie. "Ook al zitten ze door eigen schuld in de problemen, toch zijn er mensen die gevangenen een hart onder de riem willen steken. De boodschap van Pasen, de opstanding van Christus, vertelt ons dat we – ook al is dat in wankel even

wicht – kunnen opstaan en weer verdergaan."

Teken van hoop

Een gemeentelid van Anne, een gedetineerde uit de Extra Beveiligde Inrichting, maakte de Paasgroetenkaart over dit wankel evenwicht. Hij ontdekte in de gevangenis zijn tekentalent en won een prijs in de jaarlijkse wedstrijd van de organisatie 'Art in prison'. Op Anne's verzoek dacht hij na over een verbeelding van de Paasboodschap en tekende het wankel evenwicht tussen leven en dood. Een man die de vorm aanneemt van een kruis, maar met de vingers omhoog, wankelend op een gebroken ei als symbool van Pasen, maar weer rustend op een rots. "Een beeld, dat gedetineerden meteen zullen herkennen als een teken van hoop", zegt Anne.

Ook kaart voor de familie

De Paasgroetenactie bestaat uit het versturen van Paasgroeten aan gedetineerden in Nederland, Nederlandse gedetineerden in het buitenland en aan mensenrechtenactivisten, als een blijk van medeleven. Diakenen en zwo-groepen bestellen de kaarten met adressen en vragen gemeenteleden om de kaarten te versturen met een persoonlijke groet erop. Voor gevangenen in Nederland is er een dubbele kaart. De tweede kaart kunnen gedetineerden zelf versturen en Anne vindt dat erg belangrijk. "De gedetineerden zijn afgesneden van hun familie, maar willen toch zoveel mogelijk met hen meeleven." Daarom vroegen Anne en andere justitiepastores om niet zo zeer een Paaskaart, maar een meer algemene

kaart extra mee te sturen. "Gedetineerden vragen zo vaak of ik nog een kaartje heb voor hun familie." Anne hoopt dat ook dit jaar weer veel diaconiëen en zwo-groepen mee zullen doen.

Cobien van Koeverden, vrijwilliger Paasgroetenactie

➤ Paasgroeten doen goed.

Wilt u – weer – meedoen? Op www.kerkinactie.nl/ paasgroetenactie is alle praktische informatie te vinden.

DIACONAAAT OP DE KAART

Diaconieën zijn het hele jaar druk bezig met het verlenen van hulp. Daarbij moeten soms keuzes gemaakt worden.

Welke groepen steunen we wel en welke niet? Om diaconieën te helpen een goed overzicht te krijgen over hun werk, zodat er weloverwogen keuzes gemaakt kunnen worden heeft Kerk in Actie samen

met Kerk in Ontwikkeling de spel-methode 'Diaconaat op de kaart' ontwikkeld. Met het spel in de hand wordt vrij snel in kaart gebracht bij welke diaconale doelgroepen de diaconie betrokken is, welke vorm van ondersteuning vooral geboden wordt en of de focus ligt binnen de eigen gemeente of meer in de buurt. Ook het wereldwijde perspectief komt aan bod.

Diverse pilots onder diaconieën lieten zien dat 'Diaconaat op de

kaart' het lokale diaconale werk beter zichtbaar maakt, enthousiasme geeft over de mogelijkheden die er al zijn en dat het helpt om keuzes te maken. 'Diaconaat op de kaart' is niet te koop. U kunt uw gemeenteadviseur uitnodigen voor een gesprek waarbij gebruik gemaakt wordt van de spel-methode. Neem contact op met uw eigen gemeenteadviseur of met de servicedesk, tel. (030) 880 14 56 of e-mail: servicedesk@kerkinactie.nl.

INSTRUCTIEAVONDEN MICHACURSUS

De Michacursus is een middel voor diaconieën om gemeentelieden te stimuleren tot een diaconale en duurzame levenshouding. Tijdens zeven bijeenkomsten gaan deelnemers/gemeentelieden met elkaar in gesprek en ontdekken ze welke inzet voor hun naaste en de schepping ertoe doet. Zowel voor deelnemers als begeleiders/diakenen is er kant-en-klaar materiaal beschikbaar. De Micha-

curcus draait al drie jaar en heeft een nieuwe herdruk.

Voor diakenen die de cursus willen geven in hun gemeente zijn er weer regionale instructieavonden. De avonden zijn op dinsdag 5 april in Zwolle, woensdag 13 april in Drachten, maandag 9 mei in Utrecht, woensdag 11 mei in Goes. Meer informatie hierover op www.michacursus.nl.

JAARVERGADERING FEDERATIE VAN DIACONIEËN

De jaarvergadering van de Federatie van Diaconieën vindt plaats op 19 maart van 10.00 tot 13.00 uur in congrescentrum De Schakel in Nijkerk. Het thema is 'De diaconie als speler op het terrein van de sociale hulpverlening in de veranderende samenleving: mogelijkheden en valkuilen'.

Gast spreker is Herman Noordegraaf, hoogleraar Diaconaat aan Protes-

tantse Theologische Universiteit in Leiden. Hij zal onder meer ingaan op: diaconaat en Wmo, de scheiding van kerk en staat en de positie van kleinere diaconieën. De bijeenkomst is toegankelijk voor alle geïnteresseerden.

De Federatie van Diaconieën behartigt de belangen van de diaconieën. Meer informatie: G. van Beek, tel. (030) 692 06 59, e-mail: g.van.beek28@kpnplanet.nl.

NACHT VAN DE VERVANGING

Donderdag 17 maart zijn er in het hele land acties tegen het strafbaar stellen van illegaal verblijf. In Amsterdam en Nijmegen, bijvoorbeeld, vangen wethouders en raadsleden voor een nacht iemand zonder verblijfsvergunning thuis op. Den Haag organiseert een conferentie over strafbaarstelling en Utrecht wil vervangende criminalisering uitbeelden door bekende Nederlanders voor korte tijd in een kooi op te sluiten. Neem voor meer informatie contact op met Petra Schultz van ASKV/Steunpunt Vluchtelingen, tel (020) 627 24 08.

UITSPRAAK HAAGS HOF

Laatste nieuws: de *Coalitie Geen kind op straat* heeft een rechtszaak gewonnen. Kerk in Actie is een van de coalitiepartners.

Coalitie Geen Kind op Straat opgetogen over uitspraak Haags Hof. Het Gerechtshof in Den Haag heeft het de Nederlandse Staat verboden een uitgeprocedeerde Angolese

moeder met haar kinderen op straat te zetten vanuit vertrekcentrum Ter Apel. De Staat wilde de kinderen wel opvangen, maar de moeder niet. Dat is een disproportionele inbreuk op het recht op gezinsleven, zo oordeelt het Hof. De coalitie Geen Kind op Straat is opgetogen dat het Gerechtshof in Den Haag hiermee erkent dat het recht op gezinsleven voor deze

kinderen zwaarder weegt dan de belangen van de overheid. Verder wijst het Hof erop dat het scheiden van kinderen en ouders niet als pressie middel mag worden ingezet bij het uitzettend van gezinnen. Zie verder www.kerkinactie.nl > actueel/nieuws.

MATERIAAL BIDDAG

Woensdag 9 maart is het biddag. In samenwerking met DISK, het landelijk bureau voor arbeidspastoraat, heeft Kerk in Actie materiaal voor viering en gesprek gemaakt rond het thema 'Crisis – kans op verandering'.

Aandacht voor mensen aan de onderkant van de samenleving die harde klappen op dreigen te lopen tijdens de crisis is een belangrijke

diaconale opdracht. Maar het aanzwengelen van het debat over welke economie ons voor ogen staat, is dat ook. Het lijkt voor de hand te liggen om de roep om herstel van economische groei te steunen. Iedereen wil welvaart. Maar welke welvaart staat ons voor ogen? Is dat het idee van consumptieve groei of het idee van mensen tot hun recht kunnen komen en een grotere sociale samen-

hang bereiken, terwijl we de schade voor het ecosysteem beperken?

Het materiaal voor viering en gesprek verschijnt als themanummer van het tijdschrift *Ondersteboven* en is voor € 2,50 (exclusief verzendkosten) te bestellen bij DISK, e-mail: info@disk-arbeidspastoraat.nl, tel. (073) 612 82 01.

GIDS BETAALBARE VAKANTIES

De werkgroep Arme Kant van Nederland/EVA geeft al vele jaren een Gids Betaalbare Vakanties uit.

In de gids zijn beschrijvingen van vakantieaanbod van tal van organisaties en de bijbehorende prijzen en adressen bijeengebracht.

De Gids Betaalbare Vakanties 2011 is te bestellen via (073) 612 19 39 of info@armekant-eva.nl. Ze kosten € 1,50 per stuk (exclusief verzendkosten).

ZORG VOOR DE NAASTE IN TREFWOORDEN

In september verscheen *Chesed, caritas, diaconie, zakaat; 'zorg voor de naaste' in jodendom, christendom en islam*. Deze bundel laat zien welke woorden de abrahamitische religies gebruiken voor de zorg voor de naaste. In alle drie de religies vormt het omzien naar de ander een wezenlijk aspect. Aan de hand van één trefwoord beschrijven de auteurs de sociale zorg in de eigen traditie. Ook laat de bundel zien hoe die woorden doorwerken in de organisatie van de zorg, het handelen van de gelovigen en in de samenleving. Onder redactie van Erik Sengers en Bart Koet, ISBN 9789059723894, € 12,50.

DE KERK EN HET ASIELBELEID

Wat vraagt het nieuwe asielbeleid van de kerken? Dat is de titel van de updatedag die op maandag 21 maart wordt gehouden in Meeting Plaza Utrecht, Godebaldkwartier 20, Hoog Catharijne, Utrecht. De dag begint om 10.00 uur en duurt tot ongeveer 16.00 uur. Sprekers zijn onder andere John van Tilborg van Stichting Inlia en Karin Kloosterboer van Unicef. 's Middags

bezinnen we ons op creatieve manieren om voor vluchtelingen en asielzoekers op te komen. U kunt onderwerpen inbrengen bij Geesje Werkman, e-mail: g.werkman@kerkinactie.nl. Bij haar kunt u ook meer informatie krijgen. Opgave bij Marijke Gaastra, e-mail: m.gaastra@kerkinactie.nl, tel. (030) 880 17 56.

WIJZIGING BEDRAGEN UITKERINGEN

Het wettelijk minimumloon is per 1 januari 2011 gestegen van € 1416,00 naar € 1424,40 bruto per maand. Dit heeft gevolgen voor de aan het minimumloon gerelateerde uitkeringen. De WWB (bijstandsnorm) bedraagt voor gehuwden of ongehuwd samenwonenden € 1.313,85. Voor alleenstaande ouders € 919,70, voor alleenstaanden van 21 tot 65 jaar € 656,93 en voor een alleenstaande van 65 jaar of ouder € 1008,30.

AOW'ers zien hun netto-uitkering met € 3 tot € 7 per maand stijgen. Hoe hoog het bedrag is, hangt af van de persoonlijke situatie. De

netto-uitkering van een alleenstaande AOW'er gaat bijvoorbeeld met ruim € 3 omhoog naar € 954,22 per maand. Echtparen waarvan beide partners 65 jaar of ouder zijn, krijgen in totaal netto bijna € 7 per maand erbij. Hun gezamenlijke netto-uitkering komt dan uit op € 1310,90 per maand.

Ook mensen met WW, WIA en WAO gaan er over het algemeen op vooruit. De uitkeringen worden verhoogd met 0,59 procent. De absolute stijging is lastiger aan te geven omdat die nog meer dan bij de AOW afhangt van persoonlijke omstandigheden. Zo is bijvoorbeeld

ook van belang hoe hoog hun inkomen was voordat zij een uitkering kregen. Voor mensen tussen de 21 en 65 jaar die voor langere tijd moeten rondkomen van een laag inkomen is er een langdurigheidstoelage.

Voor de exacte hoogte van de uitkeringen kunt u kijken op www.minszw.nl. Andere praktische websites zijn: www.berekenuwrecht.nl en www.rechttop.nl. Gemeenten verwachten in 2011 op armoedebeleid 4% te gaan bezuinigen en 6% in 2012. Op de website www.coelo.nl staat een overzicht van bezuinigingen per gemeente.

Onzienlijke, van Wie mensen hebben betuigd
Dat Gij alle ellende wel degelijk ziet
En alle hulpgeroep wel degelijk hoort,
Schepper van mensen, die ons hebt geschapen
Naar uw beeld en in uw gelijkenis,
Open onze oren en ogen voor de mensen
Met wie wij samen het leven delen
Op de ene aarde onder uw hemel.
Dat wij onze ogen niet zullen sluiten
Voor wie het onderspit delven om ons heen:
Diegenen die afhankelijk zijn geworden
Van steeds feller omstreden uitkeringen,
De werklozen en de arbeidsongeschikten,
Alleenstaande vrouwen, mannen en kinderen,
Al die groepen waarachter we wel cijfers,
Maar nauwelijks nog mensen kunnen zien.

Onzienlijke God, ken en doorzie ons,
Doorgrond ons, vorm en herschep ons,
Maak onze voeten tot boden van vriendschap,
Leer onze handen gebaren van vrede.

Niek Schuman
*(in Kerk in Actie-Liturgiegids
40dagentijdcampagne 2011)*